

Nội dung ôn tập

1. Lịch sử phát triển của tự nhiên Việt Nam.
2. Đặc điểm tài nguyên khoáng sản Việt Nam.

A. Kiến thức cơ bản

I. Lịch sử phát triển của tự nhiên Việt Nam

Lịch sử tự nhiên nước ta chia làm ba giai đoạn lớn

1. Giai đoạn Tiền Cambri

Trong giai đoạn này, đại bộ phận lãnh thổ nước ta là biển, phần đất liền là những mảng nền cổ nằm rải rác: khối nền cổ Kom Tum, Việt Bắc (hình 25.1 GSK trang 95).

2. Giai đoạn Cổ kiến tạo

- Nhiều cuộc vận động tạo núi lớn (Ca-lê-đô-ni, Hec-xi-ni, In-đô-xi-ni, Ki-mê-ri) đã làm thay đổi hẳn hình thể của nước ta. **Phần lớn lãnh thổ của nước ta đã trở thành đất liền.**
- Giai đoạn này để lại trên đất nước ta những khối núi đá vôi hùng vĩ, những bể than lớn, tập trung chủ yếu ở miền Bắc.
- Cuối giai đoạn, địa hình nước ta bị ngoại lực bào mòn, hạ thấp.

3. Giai đoạn Tân kiến tạo

Đây là giai đoạn rất quan trọng đối với nước ta. Nội bật:

- Làm cho sông ngòi nước ta được trẻ lại, đồi núi cổ được nâng cao và mở rộng.
- Hình thành các cao nguyên badan và các đồng bằng phù sa trẻ.
- Mở rộng biển Đông và hình thành các bể dầu khí.
- Quá trình tiến hóa của sinh vật.

Kết luận:

Lãnh thổ nước ta trải qua hàng trăm triệu năm biến đổi, chia thành 3 giai đoạn chính:

- *Giai đoạn Tiền Cambri: hình thành nền móng ban đầu, sơ khai của lãnh thổ.*
- *Giai đoạn Cổ kiến tạo: phát triển, mở rộng, ổn định lãnh thổ.*
- *Giai đoạn Tân kiến tạo: nâng cao địa hình, hoàn thiện giới sinh vật và còn đang tiếp diễn.*

II. Đặc điểm tài nguyên khoáng sản Việt Nam

1. Việt Nam là nước giàu tài nguyên khoáng sản

- Cả nước đã khảo sát, thăm dò khoảng 5000 điểm quặng của 60 loại khoáng sản.
- Phần lớn khoáng sản có trữ lượng vừa và nhỏ, một số khoáng sản có trữ lượng lớn: than, dầu khí, apatit, đá vôi, ...

2. Sự hình thành các vùng mỏ chính ở nước ta (**giảm tải**)

3. Vấn đề khai thác và bảo vệ tài nguyên khoáng sản

- Khoáng sản là tài nguyên **không thể phục hồi**, do đó cần khai thác hợp lí, sử dụng tiết kiệm và có hiệu quả.
- Hiện nay một số khoáng sản nước ta có nguy cơ cạn kiệt và sử dụng còn lãng phí.

Kết luận:

- Nguồn khoáng sản nước ta phong phú, đa dạng.
- Một số khoáng sản có trữ lượng lớn: than, dầu, apatit...
- Cần khai thác hợp lí, sử dụng tiết kiệm và có hiệu quả nguồn tài nguyên khoáng sản.

B. Bài tập

1. Nêu ý nghĩa của giai đoạn Tân kiến tạo đối với sự phát triển của lãnh thổ nước ta hiện nay.
2. Trả lời các câu hỏi trắc nghiệm

Câu 1. Nước ta đã khảo sát, thăm dò được khoảng bao nhiêu loại khoáng sản ?

- A. gần 60 loại khoáng sản.
- B. gần 50 loại khoáng sản.
- C. khoảng 600 loại khoáng sản.
- D. khoảng 500 loại khoáng sản.

Câu 2. Tài nguyên khoáng sản của nước ta có đặc điểm

- A. rất phong phú, đa số các loại khoáng sản có trữ lượng lớn.
- B. phần lớn các khoáng sản có trữ lượng vừa và nhỏ.
- C. phân bố chủ yếu ở miền Nam và thêm lục địa.
- D. nhiều loại khoáng sản có quy mô lớn tầm cỡ thế giới.

Câu 3. Nguyên nhân làm cạn kiệt nhanh chóng một số tài nguyên khoáng sản của nước ta là

- A. kĩ thuật khai thác ngày càng phát triển.
- B. công tác khảo sát, thăm dò ngày càng chính xác.
- C. quản lí lỏng lẻo, tự do khai thác bừa bãi.
- D. trữ lượng các loại khoáng sản không nhiều.

Câu 4. Tỉnh có trữ lượng than đá lớn nhất nước ta là

- A. Lạng Sơn.
- B. Quảng Ninh.
- C. Thái Bình.
- D. Quảng Nam.

Câu 5. Biện pháp cơ bản để bảo vệ nguồn tài nguyên khoáng sản ở nước ta là

- A. ngừng việc khai thác và sử dụng khoáng sản.
- B. nâng cao chất lượng công tác khảo sát, thăm dò.
- C. khai thác có hiệu quả nguồn khoáng sản.
- D. thực hiện nghiêm chỉnh luật khoáng sản của Nhà nước.